

26. listopadu 2010

ThLic. Vladimír Šiler, Dr.
Filosofická fakulta Ostravské univerzity

Vážený pan doktore,

naše diskuze v Ostravě zůstala nedopovězena. Četl jsem také Váš list paní Yvettě, ze kterého je patrná jen spousta nedorozumění. Souhlasíte, abychom z toho co-to vyjasnili ve vzájemném dialogu? Smím pak umístit náš dialog na mou stránku www.sophia.sk? Posloužil by pak nejen pro nás dva, ale i pro řadu dalších zájemců, kteří se už léta ptají, jestli skutečně existují nějaké argumenty proti mé tezi a když ano, tak jaké.

Prezentoval jsem dvě hlavní teze. Na první jsme se shodli. U druhé jste neporozuměl, co říká.

Má první teze říká, že v dějinách lze pozorovat statisticky významné synchronní a periodické jevy (vnitřní vlnnutí, nápady, nálady a z toho plynoucí vnější události nebo díla). Takový empirický výzkum dějinných vln pokládáte za přijatelný a nevylučujete, že mohl vést ke kladným výsledkům (ovšem mluvíme za předpokladu, že mé kvantitativní studie jsou dělány korektně). To velice oceňuji, neboť Váš kolega z olomoucké katedry Prof. Blecha to vyloučil – dle něj, jestli mi něco vyšlo, musí to být nějaký artefakt anebo podvod.

Také mě těší Váš postoj, že mé křivky „by zasluhovaly prověření, detailní oponenturu“. Některé prověřil třeba Prof. Halberg z Minnesoty tak, že si obstaral nezávislá data a porovnal je navzájem, s kladným výsledkem, a publikoval to. Z oponentů, kteří jsou proti, by však měl také někdo něco prověřit, doložit svůj názor a podepsat se pod to. Nestalo se tak, přestože k tomu odpůrce vyzývám už deset let. Pozornosti se mi přitom dostalo z jejich strany dost, ale vždy jen pomluv, nikoliv argumentů.

Mylně už hodnotíte příčinu této pakomunikace ohledně mé první teze jako „tragický paradigmatický střet“. Jaké paradigma se tu sráží s jakým? Domníváte se, že ze standardního paradigmatu současné vědy vyplývá, že v dějinách nemůžou existovat rytmy a synchronismy? Takových synchronismů a rytmů v dějinách je známa celá řada a je o nich množství odborné literatury. Počínaje periodicitou 26 milionů let ve vymírání druhů až po 11-ti letý cyklus nehod, epidemií a pod. Jsou dobře známy a jejich příčiny se našli nebo hledají zpravidla v globálních cyklech klimatu, sluneční a magnetické aktivity, kometárních deštích nebo jiných astronomických cyklech.

Odpor vůči takovému výzkumu a snaha diskreditovat ho proto není žádným střetem paradigem, ale střetem s dogmatiky, kteří deformují vědu.

Považte tyhle případy: Prof. Heřt neměl ani tušení, o jaký rytmus se jedná, neboť omylem mluvil o nějakém 2048-letém rytmu. Nepotřeboval vůbec vědět, o čem se jedná, aby si byl jist, že žádné rytmy nejsou a mé studie jsou padělek (=zdánlivé rytmy vzniklé tendenční selekcí dat). To ale není možné, protože data selektovali nezávislí odborníci neznalí mé hypotézy. Jde o obyčejnou lež, že data jsem selektoval já sám nebo někdo, kdo by mohl být tendenční. Požádal jsem Heřtu aby to odvolal nebo vysvětlil. Ne, on vůči šarlatánům nemusí dodržovat žádné etické normy.

Prof. Blecha se nejdříve pokusil zpochybnit metodologii (přičemž argumentoval na vedoucího katedry filosofie překvapivě zaostale). Když pak neuspěl, zůstalo mu jen to samé co Heřtovi: prý jsem vynechal nějaké filosofy z dat, jak se mi hodilo, aby mi vyšel michaelský rytmus v dějinách filosofie. Mé grafy jsou převzaty od Sorokina, Kroebera, Murraye a dalších. Každý si může lehce ověřit, že jsem převzal tabulky čísel (indexy tvořivosti filosofů) kompletně a beze změny. Neuvedl jsem falešnou citaci a proto jsem žádal Prof. Blechu aby toto falešné nařčení z podvodu buď odvolal a omluvil se mi, nebo ať uvede konkrétní stranu a studii, kde jsem uvedl neexistující či zkreslený zdroj. Ani se neomluvil, ani neuvedl kde jsem zkreslil data.

Doc. Štampach také hlásá, že rytmy jsou jen má fikce. Dobrá, ale jak to zdůvodňuje? Dělal on sám nějakou studii, prověřoval si to? Ne. Zná snad někoho jiného, kdo by testoval mou hypotézu s negativním výsledkem? Taky ne. Já opírám mé tvrzení o metastudii pozůstávající z desítek nebo stovek nezávislých studií, dal jsem si 20 let práce. Štampach oproti tomu staví čirou osobní víru,

nezaloženou na vůbec žádném výzkumu. S mými důkazy se ve své recenzi vypořádal tak jednoduše, že prostě zamlčel jejich existenci a oponoval mi, jako bych i já byl vyjádřil jenom takovou víru, která nebyla vůbec rigorózně testována. Místo mé ústřední hypotézy mi podsouvá její překroucený a nesmyslný variant. Osobně jsem mu ukazoval tlusté šanony se studii, daroval knihu, znova a znova ukazoval na stranu, kde je tlustým písmem vytlačeno skutečné znění mé hypotézy. Pět let jsem věřil, že je jen neinformován, než jsem pochopil, že všechno už tolikrát slyšel přímo ode mě a přesto záměrně vystupuje dál, jakoby vůbec nevěděl, oč jde.

Je to jen obyčejná lidská nehanebnost, nemorálnost, hrubé pošlapávání vědecké i všeobecně lidské etiky, jaké by vědecká komunita neměla mezi sebou trpět. Také Vy byste to neměl nepřímo omlouvat nebo nepravdivě zaobalovat, jako kdyby tu existoval nějaký byt' i jen částečný objektivní důvod pro nedorozumění v podobě paradigmatického zlomu.

Má druhá teze zní takhle: empiricky pozorujeme jisté psychologické a kulturní vzorce a pravidelnosti nebo zákonitosti. Umíme předpovědět jejich fungování s jistou spolehlivostí. Jejich důsledky jsou dalekosáhlé, závažné pro osud jednotlivců i celých společností. Z tohoto poznání je potřebné vyvodit závěry pro životní prax. Spekulace o tom, co stojí za těmito empirickými vzorci, přesahují empirickou vědu; mohou být předmětem filosofických, metafyzických, teologických úvah, ale tyto úvahy se mohou ubírat více možnými směry a nebudou zřejmě rozhodnuty jednoznačně ani ve vzdálenější budoucnosti.

Stejná situace však platí (nebo dlouho platila) pro většinu empirických znalostí. Využíváme empirické fenomény prakticky na základě zkušenosti, aniž bychom znali jejich metafyzickou podstatu nebo kompletní vysvětlení jejich příčin. Neznáme skrytou podstatu mnohých fyzikálních, chemických, biologických nebo psychologických sil a fenoménů, a přesto známe a užíváme jejich projevy, anebo jsme je užívali k praktickému dobru o tisíciletí dříve, než se podařilo vysvětlit jejich podstatu. Lodě se řídili kompasem tisíc let před Maxwellovým objevem rovnic pro elektromagnetické pole. Chřipka se léčila kyselinou salicylovou dávno před objevením virů a chemických vzorců.

Odvolávám se na Newtonův případ jako na precedens z dějin vědy. Newton objevil empirický vzorec, podle kterého se tělesa navzájem přitahují. Ovšemže takový jev předpokládá nějakou reálnou příčinu, která ho způsobuje. Dodnes nevíme jistě, zda-li je to gravitační síla nebo zakřivený prostor a jaká je podstata gravitace. Newton byl obviněn, že zavádí „okultní síly“ do fyziky, působící zázračně přes „nic“ na libovolnou vzdálenost. Bránil se takhle: „*Žádný člověk obdařen schopností rozumně myslet neuvěří, že nějaká věc může působit tam, kde není... Nedokázal jsem zatím objevit příčinu... Nedělám žádné hypotézy... Stačí, že gravitace existuje a účinkuje podle zákonů, které jsem vyložil*“.

„*Hypotheses non fingo!*“ – nevymýšlím si žádné hypotézy, to byla slavná Newtonova a je i má odpověď. Několikrát jsem přizvukoval, že z empirických pozorování samotných bezprostředně nevyplývá existence nějakých hypotetických okřídlených bytostí a že mě takové spekulace ani nezajímají. Je to zdůrazněno v každém mém odborném článku, je tomu věnována samostatná kapitola v závěru knihy, kterou jste ode mě dostal. Začal i skončil jsem tím, že dávnověká angelologie slovem *archanděl* očividně označovala především jistou empirickou a intersubjektivní psychologickou zkušenost. Až později, když se toto poznání ztratilo, se slovem *archanděl* rozuměla už jen hypotetická metafyzická spekulace. V tom je to nové a cenné, co jsem patrně objevil, nebo alespoň zřetelně ukázal, co již tušili i jiní.

Neporozuměl jste tomu. Píšete, že má druhá teze postuluje existenci „*duchovních astrálních mocností*“. To jsem podle Vás „*chtěl říct*“ - i když jsem říkal výslovně přesný opak! Co řeknu, je irelevantní – protože Vy víte lépe než já, co chci říct! Nevidíte se v zrcadle co děláte? Jak se pak můžeme domluvit, když má vlastní výpověď o mých názorech není důkaz o mých názorech? Váš fantazijní obraz o mně je silnější než já sám když osobně stojím před Vámi.

Vím, že se jako teologové nebráníte *věřit* v anděly. Ale jak to souvisí s naší debatou? Ptali jsme se, zda jména archandělů kdysi označovali i nějakou testovatelnou zkušenostní realitu, která není jen předmětem pouhé víry.

Prý nadměrně zobecňuji, když říkám, že všichni teologové se zabývají jenom náboženskými texty, slovy, pojmy, ale už ne tím, co tyto texty a slova označovali nebo označují. Patříte k nim přece i

Vy s Dr. Novotným – nebo se mýlím? Spojujete snad archanděly s nějakou verifikovatelnou empirickou realitou? A s jakou?

V úterý jsem vedl stejný seminář na univerzitě v Banské Bystrici. Tamější studenti měli nápady, jak řešit zadanou úlohu, třeba zjistit, zda-li víc lidí mělo stejnou zkušenost „zjevení“ nezávisle od sebe navzájem a pod. Konstruktivně spolupracovali, chtěli se něco naučit. Vaši studenti za jeden a půl hodiny nedokázali udělat ani jediný krok směrem k řešení. Vůbec žádný použitelný konstruktivní návrh, žádný tvořivý nápad. Co jste je naučili? Řešit reálné úlohy – nebo jen opakovat abstraktní fráze, že všechno je relativní, všechno jsou jen „jazykové hry“? Vidíte své poslání jen v tom, že všechno na obecní rovině zpochybňujete a varujete, nebo také v tom, abyste dospívali k nějakým konkrétním a užitečným poznatkům? Na obecné rovině se všichni shodneme, že všechno může být nejisté a relativní – ale to není mnoho platné, když nedokážete u konkrétního problému oddělit pravdu, nebo alespoň to pravděpodobné od méně pravděpodobného. Snad mi řeknete, že přece nevidíte úlohu univerzity jen v recitování obecných pouček bez souvislosti se zadanou úlohou – ale proč se potom tak chováte? Chcete abych Vás posuzoval podle slov a ne podle činů?

Kdyby ta neschopnost byla spojena s pokorou a vůlí učit se, byla by tím ospravedlněna. Ale Vaši studenti mají ještě pocit intelektuální nadřazenosti, když memorují fráze bez souvislosti s tématem a odmítají myslet, protože „není o čem“ a „není proč“. Vytýkal jsem Vám to právem, ale podle Vás je to „agresivní napadání“, když mě „kritici zatlačili do kouta“.

V čem mě kdo zatlačil do kouta? Jak si vysvětlujete, že dějinná fakta statisticky signifikantně koroborují s babylonskou hypotézou, když je to podle Vás jen „*literárně-poeticko-symbolická koncepce*“?

Prý jsem nepochopil, že jste neměli v úmyslu se mnou a priori nesouhlasit a že jste nezaujatý. Ale již před přednáškou, aniž byste mě znal nebo věděl o mně něco kromě klevet jsem byl pro Vás „*magor*“. Počas přednášky slyšíte vlastní fantazie místo toho, čo říkám. Váš list po přednášce je nabitý negativními osobními hodnoceními: jsem „*umanutý matematik... militantní sektářský manipulátor... nevyrovnaný člověk...schizofrenie nebo bipolární porucha...*“. Sršíte vůči mně antipatií. Proč?

Má teze zněla, že archandělé označují empiricky pozorovatelnou a intersubjektivní psychologickou realitu. Zdůvodnil jsem ji a podal důkazy. Nezformuloval jste proti tomu zatím žádnou plausibilní námitku. Zdůrazňujete oproti tomu pojem anděla jako neempirické spekulativní entity, která je jen předmětem víry (což paradoxně připisujete naopak mně!). Můžete svůj postoj něčím odůvodnit? Odkud to máte? Jak to víte? Namísto věcné obhajoby Vaší teze nebo zpochybnění mého důkazu mě jenom osobně osočujete.

Já prý nepochopil, že nejste „*dogmaticky zapouzďení*“ – ale je holým faktem, že se potýkáme jen s dlouhým řetězem omylů a neschopnosti naslouchat z Vaší strany, ne z mé strany, zatímco věcná argumentace zcela chybí. Opředli jste si mě zlými fantaziemi dřív než jsem přišel. Pokusili jste se nejdříve úplně zabránit mému vystoupení a kdyby to nebyl prosadil proděkan Malura, jak jsem slyšel, seminář by se vůbec nekonal. Nebo to tak nebylo? Píšete články o „*akademické svobodě myšlení*“, ale pokusili jste se zabránit dialogu nejdříve institucionálně a nadále ho maříte výmysly, kterých zdrojem je jen Vaše podvědomá antipatie. Připadáte si upřímně a nepozorujete, jak tato antipatie neuvědoměle vede Vaše úsudky k nepřátelským závěrům, které jsou v rozporu s realitou? Ani všechny mé publikované písemnosti, ani já sám a má osobní výpověď nedokážou narušit Vaši autosugestivní představu o mém myšlení – tak jste zapouzďen.

Zřejmě jste si také svévolně asocioval mou práci s antropozofií, přestože se o antropozofii v ničem neopírá. Důvod asi není racionální, ale je to náhodná okolnost, že pozyvatelka a organizátorka této mé ostravské cesty je pracovnice Waldorfské školy. Snad i věříte, že jste tam slyšel antropozofické termíny jako „*astrální mocnost*“, přestože je nikdy při přednášení neužívám a viděl jste v obecnstvu „*řady antropozofických milců*“, přestože já ty lidi neznám a nevím, jestli to byli antropozofové. Ve skutečnosti mě v každém městě zve někdo jiný: univerzity i laici, věřící i ateisté, křesťané nebo budhisté, ochranáři přírody, učitelé, umělci, kdokoliv. To byste mě vždy asocioval s jinou skupinou?

Dojemná je Vaše starost „*abyste mě nezranil*“, když mě takto fakticky pomlouváte. Já Vás doufám zranil dostatečně, aby se prolomila skořepina Vašich předsudků. Děláte jednoznačně správně, že se vyjadřujete přímo a bez přetvářky – to je nevyhnutně potřebné, jestli nám jde opravdu o zjištění pravdy. Se Štampachem se mi pět let nedařilo hnout se z mrtvého bodu, jelikož se přetvařoval a říkal opak toho, co si myslel.

Potřebuji Vás - seriózní oponenturu univerzitních specialistů – jestli se má práce má rozvinout a máme zjistit, zda je na ní něco pravdy. Zažil jsem daleko horší jednání, takže Vy s Doc. Novotným ve mě vzbuzujete přímo naději, že byste mohli být v českém táboru mých akademických pomlouvačů zářné příklady, jak se probudit z magického spánku a hypnózy klevet k čestnému a racionálnímu dialogu, ve kterém byste zodpovídali za to, co říkáte. Srdečně Vám pak podám ruku a zasmějeme se minulosti jako nedorozumění.

Snad jde jen o nedorozumění a tenhle list má smysl psát. I když je těžké uvěřit že to není zlá vůle a že jste nepřišel na přednášku již s úmyslem podat o ní diskreditující zprávu kolegům. Když se Vám zdálo, že si protiřečím, měl jste zvednout ruku a zeptat se, čemu jste nerozuměl – a ne předpokládat, že mám schizofrenii a bipolární poruchu. Proč jste to neudělal? Můžete své počínání nějak vysvětlit? Patřilo by se teď, když jste rozeslal kolegům o mně ten nesmyslný pamflet, aby jste jim zaslal i stanovisko druhé strany a umožnil jim dovědět se realitu, co se na mém semináři skutečně říkalo.

S pozdravem, *Emil Pálež*

P.S.: O pojmu synchronicity jste řekl, že „*užívám Jungův výraz jinak než Jung*“. Za prvé, není to jen Jungův výraz – *synchronní* znamenalo *souběžný v čase* dávno před Jungem. Za druhé, i v užším smyslu ho užívám vždy přesně tak, jako ho definoval Jung. Podívejte se třeba do české a slovenské Wikipedie:

„**Synchronicita** (gr.) je u C. G. Junga zmysluplná koincidencia alebo obdobný vzťah:

- a) medzi psychickou a fyzickou udalostou, ktoré spolu nie sú navzájom kauzálne spojené. Také synchronistické fenomény sa vyskytujú napríklad vtedy, keď vnútorné udalosti (sny, vízie, predtuchy) majú príslušnú obdobu vo vonkajšej realite - vnútorný obraz alebo predtucha sa ukázali ako *pravdivé*;
- b) medzi podobnými alebo rovnakými snami, myšlienkami atď., ktoré sa vyskytujú súčasne na rôznych miestach.

Ani jeden ani druhý prejav sa nedá vysvetliť kauzalitou. Skôr sa zdá, že súvisia s archetypickými procesmi v nevedomí.

Pojem synchronicity je však spojován také s objektivním nahromaděním jevů, které si žádají společnou interpretaci, v čase nebo prostoru, ač mezi nimi není přímá kauzální souvislost, a vymykají se novověké představě o náhodě, kupříkladu souběžný vzestup nacismu i komunismu na přelomu 20. a 30. let 20. století anebo kulturní revoluce v 60. letech, která zasáhla Čínu, Evropu, USA i katolickou církev.^[1]

29. listopadu 2010

Vážený pane doktore,

Chci vysvětlit a upřesnit některé své výroky a postoje.

Když se objevila Vaše nabídka vystoupit na naší fakultě, reagoval jsem na ni v diskusi neutrálně. Téma stálo za úvahu, ale nakonec převládl pocit, že by patřilo asi spíše na

teologickou fakultu. V té chvíli jsem o Vás a Vašich tezích nic nevěděl. (Neuvědomil jsem si, že na časopis Sophia, a tím pádem i na Vaše jméno, jsem narazil už vícekrát, avšak zařadil jsem si ho někam mezi publikace typu Baraka, Mana, Astro, Mystery apod., jimiž se už dávno nezdržuji.) Pak jsem si přečetl materiály, které jste o sobě a své přednášce poslal. Rozhodl jsem se, že ze zvědavosti přijdu. Těsně před Vaší přednáškou jsem si přečetl další materiály, které jste poslal, a tehdy jsem pronesl ono – je to magor!

Na vysvětlenou: Máme v Čechách básníka Ivana Jirouse, kterému se něžně přezdívá Magor, aby se vyjádřila ona směsice undergroundu a disidentství a poetické revolty proti establishmentu, měšťáctví a kdečemu rozumnému a slušnému. Máme ovšem v Čechách taky výraz mašíbl. Znamená – magoři, šílenci a blbi. Takřka v každém vědeckém ústavu, redakci či akademickém pracovišti se najde složka nazvaná Magoři, šílenci, blbi, do níž se ukládají spisy a dopisy zasílané obtížně zařaditelnými jedinci, od grafomanů a kverulantů přes zapálené hlasatele nějaké pravdy či myšlenky až po možné zneuznané génie. Sám takovou složku mám a mám v ní několik tlustých obálek zaslaných mi různými lidmi k posouzení jejich velice originálních teorií. Čili výraz magor v tomto kontextu znamená někoho, kdo je nekompatibilní se systémem. Já jsem si Vás mezi ně zařadil, když jsem viděl na jedné straně anděly a na druhé straně grafy a křivky. To se prostě v našem akademickém establishmentu nedělá. Takže – máme co činit s dalším potížistou. To byl můj první dojem.

Poté co jsem strávil tři hodiny na Vašem semináři, jsem v mailové komunikaci s Yvettou Ellerovou to slovo magor odvolal. Už nebylo adekvátní. Mimochodem, nepoužil jsem ten výraz nikde jinde než v rozhovoru s Yvettou, kterou pokládám za dobrou známou a v mnoha ohledech spřízněnou duši.

Doma jsem si jen tak pro sebe vyhotovil ono povídání, ilustrované andílky, jako jistou samomluvu, abych si utřídil a ujasnil, co jsem zažil. A pak jsem je, v jakémsi žertovném rozmaru, poslal Doc. Malurovi a Dr. Otiskovi, soukromě, jako subjektivní, neoficiální dojem z účasti na Vašem semináři. Nešlo o oficiální zprávu, natož denunciaci. Teprve až po dvou dnech jsem otevřel Vaši knížku – a s překvapením konstatoval, že tam podobně sentimentální obrázky máte taky. Avšak za tím, co jsem tam napsal, si stojím i teď.

Jen bych upřesnil: Ony křivky by potřebovaly oponenturu a prověření, protože tak to v každé seriózní vědě chodí. (Přiznejte si, že jste reagoval podrážděně, když jsme vám to řekli. Chápal jste to, jako bychom Vás obviňovali ze lži.) Bavili jsme se pak o tom s těmi, kteří tam taky byli: To, že něco uveřejní Katolická encyklopedie, Židovská encyklopedie, Blechova nebo Bondyho učebnice, ještě neznamená, že to jsou fakta a je to pravda. Autoři encyklopedií a učebnic přece také fakta nějak interpretativně filtrují. Proto by tato data a fakta potřebovala prověření. A druhá věc: zdálo se nám, že směšujete kvantitativní a kvalitativní analýzy. Data narození a úmrtí a četnost výskytu vědců určitého typu jsou kvantitativní údaje. Ale to, zda je nějaký učenec významný, nebo zda starověký čínský lékař je totéž co biolog, jsou údaje kvalitativní, které jsou výsledkem určité interpretace a hodnocení. Toto by rovněž potřebovalo oponenturu a prověření.

A co se týče druhé teze: Já v tomto diskursu nerozlišuji astrální bytosti, anděly či archanděly, nevím, jaký mezi nimi spatřujete rozdíl. Připadalo mi prostě ne dostatečně adekvátně doloženo, že ony vzmachy na křivkách kulturního vývoje působí nějaké bytosti, astrologické instance či psychické reprezentace. Vy sám jste v závěru semináře připustil, že to je jen Vaše hypotéza, kterou předkládáte k věření (ověření). Já se jí (zatím) věřit zdráhám, neb jí nepokládám za prokázanou a nutnou.

A teď, co se týče oné rozporuplnosti Vaší osobnosti, či přesněji náhlého střídání strategií výkladu a argumentace. Myslím, že na tom jsme se také s ostatními posluchači shodli, že Váš začátek byl poněkud nešťastný, ale závěr byl dobrý. Trvám na tom, že mám právo vynést o někom subjektivní soud, že se mi zdá, že ten člověk nepřírozeně kolísá mezi dvěma polohami

– v jedné usilovně (zaníceně, zatvrzele, zapáleně, fanaticky...) bazíruje na tom, že posluchači musí akceptovat jako pravdu něco, co on má za dokázané, a v druhé pokorně předkládá hypotézu a čeká, že jí někdo uvěří. Že to je svým způsobem schizofrenní, nebo že to je známka jistého magorství, je můj subjektivní soud, amatérská psychologická diagnóza, ne urážka, ani důvod k Vašemu – ale ani k mému – ztracení. Mohlo by to být vnímáno jako dobrá rada, čeho se příště vyvarovat.

A nakonec si dovolím ještě jednu subjektivní poznámku. Jde o postřeh jisté hluboké a vážné zkušenosti, kterou jsme možná mnozí učinili a kterou je nesnadno vyjádřit. Mám pocit, že i kdyby se nám zjevil anděl, archanděl, Kristus, Pana Maria nebo snad sám Pánbůh, druhý den bychom pak zase vstali, trošku jako v mrákotách bychom se museli usebrat, udělat třeba snídani, jít do práce, svět kolem by byl nepochopitelně pořád stejný, a my bychom si museli postupně zvykat na ony banality každodenního života a adaptovat se zkrátka zase do normálu. Člověk náhle pozná pravdu. No a? Konečně dosáhne něčeho, po čem tak dlouho toužil, oč tak moc stál – a ono je to najednou tady, a kupodivu, zážitek není nikterak mocný, ba dokonce se odněkud vkrádá jen obtížně zaplašitelná, svatokrádežná nuda.

Víte, Vy po nás asi chcete, abychom náhle nadšeně souhlasili, abychom se během onoho zářného okamžiku, kdy se nám v průběhu Vašeho semináře vyjeví věci, jaké opravdu jsou, stali entuziastickými vyznavači angelologie. Jenomže mě z toho opravdu spíše brněla hlava a byl jsem unavený a utrápený (možná známka toho, že to opravdu bylo na můj paradigmaticky zabeđený mozek moc!).

Snažím se Vám tím naznačit, že nějak chápu toho Blechu, který nad Vámi mávne rukou, Heřta, který nepřátelsky zavrčí, a Štampacha, který pět let mlčí. Už sám fakt, že Vás zatím většina lidí z těchto sfér odmítá, že odmítá s Vámi diskutovat, ba vůbec o Vašich tezích přemýšlet, o něčem vážném svědčí. Myslím, že víte, že počínání spolku Sisyfos pokládám za přemrštěné. Ale na druhé straně ta zvláštní mázdra nevědomí a nevědění, jež potáhne naši mysl, kdykoli se setká s něčím intelektuálně nezvyklým, a onen pocit otrávenosti a znechucení, který nás zaplavuje, jsme-li nuceni k úkonům, na něž nejsme trénováni, je bohužel také realitou, s níž je nutno počítat. Prostě lépe se jede ve vyjetých kolejích.

Ještě jinak: Apoštol Pavel. On věděl něco o řecké filozofii, básnictví, helénistické vzdělanosti a kultuře. A pokusil se (své) evangelium přinést i do tohoto prostředí. Jeho promluva v Areopágu. Dokonce si myslím, že to měl rétoricky (a hermeneuticky) připraveno velmi dobře. Ale jak to dopadlo? Mávli rukou, smáli se mu, obrátili se k němu zády. Tak už to víckrát nezkoušel. Zařídil se v paralelních strukturách. A Areopág zanikl, zanikla řecká filozofie i učenost. Ale křesťanská církev přežila. A stala se paradoxně dědičkou a nositelkou oněch antických tradic.

Ono to tak asi u nás chodí. Máme své uzavřené světy. Hrajeme si své hry. A neradi jsme v nich rušeni.

Vy se prostě vlamujete někam, kde Vás nechtějí, nutíte je hrát, co nemají rádi. Tak proč se na to nevykašlete? Dělejte si to, co máte rád, ve svém světě, s lidmi, kteří si na to rádi zahrají s Vámi. A nebo, když už, tak přijďte na univerzitu, předložte, nabídněte – a řekněte: ber nebo neber, věř nebo nevěř. Antroposofie, homeopatie, astrologie apod. se dá docela slušně provozovat, aniž by k tomu potřebovala univerzitu. A jestliže už na některé univerzitě otevřeli katedru astrologie či esoteriky, jsem přesvědčen, že její pracovníci neobcházejí ostatní fakulty a ústavy a nedožadují se toho, aby jejich věda byla jimi jako věda uznána. A jsem rovněž přesvědčen, že řada lidí z oněch univerzit s takovými katedrami nesouhlasí a jejich pracovníky na chodbách nezdraví. (Ostatně já taky své soukromé názorové fórum provozuji někde úplně jinde než na univerzitě.)

Magoři, šílenci, blázni, schizofrenici... vždyť my si tak jeden druhému říkáme, a často nejen potají, ale v politicky korektně zakuklených eufemismech i veřejně v recenzích,

kritikách, oponenturách v rámci oněch takzvaně vědeckých ústavů či akademií. Víte co je mezi akademiky za spory, rivalitu, odbornou i osobní? Kdybychom to měli všechno tak důsledně prožívat a brát si to osobně, nemohli bychom v tom prostředí přežít ani den. Totéž ovšem platí i v oblasti náboženských společností a církví. Jsem přesvědčen, že jistá dávka humoru, (sebe)ironie, ba i špetka cynismu je nezbytnou maskou, brněním, a taky poznávacím znamením akademika.

Chci tím vysvětlit, proč s Vámi nehodlám polemizovat, proč se nepustím do prověřování Vašich argumentů. Možná je to pohodlnost, lenost, rutina, zápecnictví, stereotyp.... Ale přál bych si, aby někdo povoláný Vaše teze o historických cyklech prověřil. Ale nemůže to být jeden člověk, to musí být dlouhý proces, jehož výsledkem by pak případně byl konsensus odborné veřejnosti.

Na druhé straně ale trvám na tom, že mám právo vznášet nad Vašimi argumenty určité pochybnosti a vynášet o Vaší osobnosti subjektivní soudy, aniž bych je detailně dokazoval. V humanitních a do značné míry i společenských vědách se užívá konsensuální koncepce pravdy. Literární vědec či hudební kritik jen obtížně doloží své tvrzení empiricky ověřitelnými fakty a exaktními argumenty. Ale když něco říká devět z deseti hudebních kritiků, tak se to v této oblasti pokládá za dostatečně prověřené a věrohodné tvrzení.

Proto jsem řekl svůj názor, vynesl jsem ho jako subjektivní soud, nikoli jako odborný posudek. Domnívám se ale, že to není názor jen tak libovolný (a už vůbec ne zlovolný), nýbrž podložený určitou odbornou zkušeností a snad i moudrostí danou věkem. A nikoho nepřesvědčuji o své pravdě. Přijmu i to, že se mnou mnozí nebudou souhlasit.

Srdečně zdravím, Vladimír Šiler

11. prosince 2010

Vážený pane doktore,

nechme tedy, co bylo a proč, a vyjasněme si jen věcnou podstatu.

Připadalo mi prostě ne dostatečně adekvátně doloženo, že ony vzmachy na křivkách kulturního vývoje působí nějaké bytosti. ...připustil jste, že to je jen Vaše hypotéza, kterou předkládáte k věření (ověření).

Není to má hypotéza – opakuji potřetí! Jak zní má hypotéza, určuji já – rozumíte? V odborné diskuzi vycházejme z textů, které jsem napsal já sám. Ne z klevet, formulací novinářů nebo představ Vašich a jiných lidí o mně. Nejstručněji na pěti stranách mou tezi shrnuje příspěvek „*Univerzálny rozmer mystickej skúsenosti*“, který zazněl letos na Filosofické fakultě v Nitre. Dokážete, prosím, odložit fantazie a vycházet z reálného textu a vyjadřovat se k němu?

Nejsem tak nevědomý, abych z empirických pozorování vyvozoval existenci metafyzických entit. Tak nezní má hypotéza, nepředkládám to k věření ani ověření. Nespekuluji, nejde o hru, jde o empiricky pozorované zákonitosti kolektivní psychologie s velice závažnými důsledky.

Ony křivky by potřebovaly oponenturu a prověření, protože tak to v každé seriózní vědě chodí.

Mají oponenturu a jsou prověřovány, a to už deset let s úspěšným výsledkem, doma i v zahraničí. Několik špičkových odborníků jako Dean Keith Simonton nebo Franz Halberg dělali vlastní kontrolní studie a potvrdili mou práci kladně jako „zajímavé zjištění“. Na druhé straně ti akademičtí pracovníci, co nevěřili, že to vyjde, sami navrhli kontrolní soubory dat,

kteří měli mou tezi falsifikovat. Například orientalista Dr. Viktor Krupa navrhl Kroeberovu studii jako nejlepší kontrolní soubor. Stal se však opak toho, co očekávali: jimi samými vybraná data nevyvrací, ale potvrzují mou tezi. I prof. Blecha patří k těm, co nevěřili, ale jeho vlastní data (seznam filosofů) dávají za pravdu mně proti jeho vlastní vůli.

Je možné si přát ještě lepší potvrzení, když množství nezávislých studií z celého světa potvrzuje stejnou věc, a to včetně dat vašich oponentů? Kolik Vašich vlastních prací dosáhlo takového stupně metodologické jistoty, že jste je podrobili kvantitativním dvojitým slepým testům a dovolili Vašim vlastním oponentům sestavit data?

To, že něco uveřejní... Blechova nebo Bondyho učebnice, ještě neznamená, že to jsou fakta a je to pravda. Autoři encyklopedií a učebnic přece také fakta nějak interpretativně filtrují. Proto by tato data a fakta potřebovala prověření.

Samozřejmě že to není důkaz, když nějaký autor něco tvrdí, protože jiní by mohli tvrdit něco jiného, nebo se všichni do jednoho mýlit. A proto, samozřejmě, z toho mou tezi ani nevyvozují. Na které straně jsem ji takhle mylně vyvodil? Ta strana v mých textech neexistuje, je to Vaše smyšlenka o mém důkazovém postupu. Stále znovu Vás upozorňuji: vycházejte, prosím, z mého textu – ne z vlastních smyšlenek!

Prověření bylo vykonáno tak, jako i při jiných podobných vědeckých hypotézách. Zda jde o osobní interpretaci jednoho autora, se prověří tak, že se porovnají autoři celosvětově. Výsledek: Blechova a Bondyho knihy obsahují to samé, co ostatní o dějinách filosofie. Stejný výsledek platí neodvisle od volby autora a pramenů. Charles Murray nedávno (2003) znova důkladně prověřil, nakolik se různé prameny shodují: v případě dějin filosofie se shodují na 93-96%. Jestli chcete tyhle studie nějak zpochybnit, udělejte to – zformulujte námitku – ale netvařte se, že neexistují!

Zbývá prověření, jestli se všichni na světě nemýlí, i když mají na věc stejný názor. Ani to není nic, co bychom v dějinách vědy již mnohokrát nedělali a neměli na to metody. Stručně, za důkaz se považuje to, když jde o *nezávislé* důkazy, které z mnoha stran potvrzují stejnou věc. Nezávislým důkazem je třeba když kosterní archeologické nálezy seřazené na časovou osu potvrdí mou predikci. Například průměrná výška lidí v různých dobách odčítána z koster se shodla s mou predikcí, že vlny romantizmu přes zvýšenou hladinu estradiolu snižují v příslušných stoletích průměrný vzrůst. Je to *nezávislý* zdroj informací, který není pod vlivem filosofů dějin, kteří by se mohli mýlit, i když se všichni spolu shodnou.

Jiný příklad jsem Vám ukazoval na přednášce: oddělené civilizace zaznamenali tvořivá období ve stejném oboru ve stejném čase, a nebylo to způsobeno vzájemným ovlivňováním, jak máme se značnou jistotou prozkoumáno v konkrétních případech. Taková pozorování pak nejsou výsledkem nějaké mylné fámy, která by se byla rozšířila z jednoho místa na zemi a zachvátila by všechny odborníky.

Jaký druh prověření máte ještě na mysli, kterému se má teze nepodrobuje? Myslíte Vy vůbec na něco konkrétního, když to říkáte?

...zdálo se nám, že směšujete kvantitativní a kvalitativní analýzy. Data narození a úmrtí a četnost výskytu vědců určitého typu jsou kvantitativní údaje. Ale to, zda je nějaký učenec významný, nebo zda starověký čínský lékař je totéž co biolog, jsou údaje kvalitativní, které jsou výsledkem určité interpretace a hodnocení.

Starověký čínský a novověký evropský lékař mají odlišné koncepty zdraví a choroby, ale mají společný předmět zájmu a tím je lidské zdraví. Tenhle společný znak je dost jasný na to, aby definoval kategorii. Významnost osobností pro lidské společenství se měří nejčastěji množstvím sekundárních referencí na danou osobnost.

O leccčems se dá diskutovat, ale tohle jsou standardní metody užívané v antropologii a historiometrii. Převzal jsem nejen standardní metodu, ale nejraději rovnou číselná data a křivky samotných antropologů jako Kroeber, Murray a mnozí další. Když jsou ty samé

soubory dat považovány za validní, když se o ně opírá jakýkoliv jiný odborník, proč nejsou najednou validní, když svědčí v prospěch mé hypotézy? Jak to, že Kroebera slavíme jako zakladatele konfiguracionistické antropologie, učíme studenty, že je to popředný odborník – a když pak jeho data svědčí v můj prospěch, tak je najednou nespolehlivou osobou a jeho data jsou podezřelá z nekorektního kvalitativního směřování? To je otázka, na kterou odpovězte, neboť jinak z toho číší evidentní zaujatost a dvojí metr.

...viděl jsem na jedné straně anděly a na druhé straně grafy a křivky. To se prostě v našem akademickém establishmentu nedělá.

Dělá se to - sociologové náboženství dělají přesně takové křivky na časové osi, v jaké době převládali jaké náboženské představy, hodnoty a j. Třeba tu, co jsem ukazoval, jsem převzal přímo od Sorokina, který naprosto stejným způsobem zkoumal střídání psychických typů v dějinách.

...že tam podobně sentimentální obrázky máte taky.

V jiných monografiích o angelologii a náboženství středověku jsou ty samé dobové malby andělů na obálkách i vevnitř – je to důkaz jejich neobornosti?

...mám právo vynést o někom subjektivní soud...

Subjektivní soud smíte vynést o subjektivních věcech, ale ne o věcech, které jsou předmětem objektivní verifikace. Můžete třeba pociťovat vůči mně antipatii, ale nesmíte říkat, že má hypotéza zní jinak nebo že ji dokazují jinak, než říkám já. Nesmíte třeba říct, že užívám Jungův termín synchronicita v jiném významu, protože to je definováno v slovnících a u Junga. Buď víte, jak je ten termín definován, a pak lžete, anebo víte, že obsah toho termínu neznáte, a pak nemůžete vědět, jestli ho užívám jinak, takže opět lžete. Problém je, že Váš dopis byl plný faktických nepravd, a na základě nich jste pak lehce omluvil Vaše negativní subjektivní hodnocení, které se vedle nich jevilo jako objektivní a nezaujaté hodnocení.

Ale když něco říká devět z deseti hudebních kritiků, tak se to v této oblasti pokládá za dostatečně prověřené a věrohodné tvrzení.

A když devět z deseti (nebo spíš všech deset) odborníků na dějiny filosofie říká, že filosofická tvořivost spadá dohromady s časovým rytmem tradičně označovaným jako „michaelský“, tak proč to není věrohodné tvrzení?

...nějak chápu toho Blechu...Heřta...

Podle Blechu i Heřta není pravda, že prameny (nezávisle od autora) vykazují michaelský rytmus v dějinách filosofie. Tahle jejich lež a nic jiného se stala předmětem našeho rozchodu. Vy se nestydíte stranit tak hrubému lhaní? Vy to podporujete?

Četl jste prý mou diskusi s prof. Blechou. Skončila tím, že jsem buď zfalšoval prameny, anebo jde o celosvětové spiknutí kronikářů, že všichni zkreslují data v můj prospěch. Jen události, které ti všichni nezávisle na sobě popsali, se prý neuskutečnili. A Vy říkáte, že to „chápete“ – takové nesmysly?

Dělejte si to, co máte rád, ve svém světě, s lidmi, kteří si na to rádi zahrají s Vámi... Antroposofie, homeopatie, astrologie apod. se dá docela slušně provozovat, aniž by k tomu potřebovala univerzitu. ...já taky své soukromé názorové fórum provozuji někde úplně jinde než na univerzitě.

Proč to sem všechno pletete? Nedovedete pochopit, že z existence rytmů a synchronicit *nevyplývá* existence duchovních bytostí? Nechápete rozdíl mezi empirickou vědou na jedné straně a filosofií, metafyzikou, teologií na straně druhé? Opakuji Vám: je to *mylný* závěr. Ze samotného pozorování rytmických vzorců to logicky nijak nevyplývá,

protože ty by mohli být způsobeny lecčím jiným (byla by to chybná abdukce). Udělat takový závěr je možné jen s přihráním dalších předpokladů v kontextu filosofie, teologie, mystiky – ale ne v rámci empirické vědy samotné, v rámci které se pohybují mé odborné články i můj seminář.

Pletete metodologické roviny, vnučujete mi tvrzení, které já sám popírám. Zpočátku jste se mohl mýlit, ale teď už je to čirá drzost. Tohle je prostě lhaní, když někomu neustále připisujete něco, s čím ostře nesouhlasí.

I kdyby z těch rytmů vyplývala existence „andělů“ – tak to by byl důvod, abyste se snažili zpochybnit má empirická pozorování kolektivní psychologie? Domníváte se, že apriorní ideologické důvody Vás opravňují vylučovat z diskursu nějaký nevídaný empirický výsledek a deformovat kvůli tomu pozorování?

Domníváte se, že při oponentuře máte právo vycházet z klevet a ne ze skutečných textů a výroků autora? Že když neznáte jeho práce, že smíte rovnou mluvit jakoby neexistovali, předpokládat že nebyly podány důkazy, které prošly deseti nebo patnácti lety odborných diskuzí a prověřování? Odkud to máte, že to „většina odmítá“ – opět přání vydávané za skutečnost? Vždyť většina odborných recenzí je kladná.

Univerzita není klub pomlouvačů a subjektivních názorů. Jestli něco tvrdíte, doložte to prameny a argumenty. Jste proti, zrušil jste mně jako blázna, rozposlal to kolegům – tak je teď řada na Vás, abyste vysvětlil, jak jste k tomu došel, v čem se mýlím. Nebo to odvolejte. Hledme však – trváte na svém – ale nehodláte nic vysvětlit! Píšete, že mou práci nebudete prověřovat a polemizovat o ní – ale už jste ji zhodnotil – na základě Vašich vlastních fantazií o jejím obsahu!

Shora mě poučujete o pravidlech vědecké diskuse, jako bych je já nedodržel – a Vy z nich nedodržíte, zdá se, vůbec nic!

Zřejmě nemá smysl mnoho psát, protože nereagujete na to, co píšu, a necítíte valnou odpovědnost za své vlastní výroky. Jestli nemůžu apelovat na charakter, nemám již na co.

Můžeme dosáhnout alespoň jeden pokrok – jste ochoten laskavě přestat falšovat mou hlavní vědeckou tezi do nepravdivé a nesmyslné podoby? Přečtěte si ji když chcete, v mých pracích, nebo nepřečtěte, když nechcete. Ale nešířte nepravdivé zprávy, na to nemáte právo. Mohli byste laskavě reagovat *na to*, co říkám, a nepsat cosi, jako kdybyste neslyšel, co bylo řečeno?

S pozdravem, *Emil Páeš*

8. ledna 2011

Pane Šilere,

neodpovídáte. Neomluvil jste se, ani neudělal nápravu mezi kolegy. Trváte na tom, že sem přednášel o „andělech“. Tím jsme si ujasnili, že tuto dezinformaci šíříte záměrně. Nebylo by podstatné, kdybyste se zpočátku jen mýlil, ale podstatné je, že v tom pokračujete i teď, s plným vědomím.

Všichni religionisté mluví o andělech, bozích a bytostech – to ale ještě neznamená, že existují anebo že věří v jejich existenci. Zkoumáme strukturu a původ náboženských představ. Já jsem do tohoto výzkumu přispěl hypotézou, která je podepřena i silnou evidencí. Domnívám se, že přinejmenším část starých nauk o bozích a andělech se původně zakládala na *zážitku*, na *introspektivním pozorování*, nejen na fantazii, spekulaci a účelové fabulaci lidí. Svědčí o tom synchronně a periodicky se zvyšující se vnuknutí (myšlení, cítění, jednání) jistých typů, které se dělo napříč různými kulturami a pokračuje i v ateistické společnosti dodnes. V jádru spočívá intersubjektivní a transpersonální zážitek, a až toto jádro se obalovalo dobově, místně a kulturně specifickými myšlenkovými pojmy a konstrukty.

Tak jako naši předkové před tisíci lety, i já dokážu tyto zážitky jen popsat a pojmenovat, ne však vysvětlit jejich původ. Pokračující pokusy zredukovat je na nějakou známou fyzikální, neurologickou, historickou nebo jinou sílu selhávají. Zdroj zážitků *zjevení, vnuknutí, intuice* leží za hranicemi našeho zkušenostního-empirického horizontu. Přestože jsou to zážitky známé od pradávna a sehrávali významnou roli nejen v minulosti, ale analýza kulturních konfigurací ukazuje, že ty samé intuice hrají významnou roli i v současnosti. Tyto zážitky jsou naší *zkušeností*, jen jejich *zdroj* je za hranicemi empirie.

Jako empirický vědec přednášející na univerzitě jsem proto tuto otázku neřešil. Přenechal jsem ji teologům, filosofům a metafyzikům. Ti mohou o povaze takového zdroje uvažovat na rovině ryzeho uvažování. Snad se takových debat smím zúčastnit i já. I když jejich výsledek nic nezměnil na povaze samotné *pozorované skutečnosti a praktických podnětech* z toho vyplývajících.

Mohu mít i osobní mystickou zkušenost, která mi dává důvody navíc, abych sympatizoval s metafyzickou vizí kosmu stvořeného inteligentními bytostmi. Jako vědec na univerzitě však argumentuji jen *obecně platnými poznatky a rozumem*. Osobním zážitkem neargumentuji před posluchačem, který ho nemá. Jiní lidé jinde mě žádají, abych jim sdělil i mé osobní zkušenosti. Sdělím je pak, když myslím, že si to zaslouží. A jestli to berou vážně, je to odevzdávání na základě *charizmatu a osobní autority*. V té situaci pak nejsem vědec ale kněz.

Protože jsem byl přednášejícím oficiálně pozvaným Ostravskou univerzitou, držel jsem se přísně vědeckého rámce a odmítl jsem zaplést do diskuze osobní rovinu, aby nerozředila obecnou platnost argumentů. Výslovně jsem proto řekl, že o *zdroji* zkoumaného fenoménu s vědeckou jistotou nevíme nic. Na mimovědecké rovině je možných vícero myšlenkových postupů, z kterých žádný není jistý, i když ne všechny jsou stejně pravděpodobné.

Proto jsem Vám dal příklad Juliana Jaynesa: ten si stejně jako já uvědomil, že staré zprávy o zjeveních museli být zřejmě opisy zážitků. Vysvětlil to však hypotézou, že mozek v době bronzové byl ještě jinak organizován, a pravá hemisféra mozku vytvářela *subjektivně reálné* sluchové a zrakové halucinace, lidmi vnímány jakoby přicházely zvenčí.

Jako druhý příklad jsem Vám dal teorii mého kolegy a spolupracovníka Prof. Mikuleckého. Ten se domnívá, že třeba vlny romantismu způsobuje nějaký periodický kosmofyzikální faktor působící na neuroendokrinní systém. Naše články v *Neuroendocrinology letters* říkali, že v minulosti se tyto kolektivní vlny psychických-kulturních vzorců připisovali inspiraci bohů a archandělů. Stojí tam ale výslovně, že to neznamená, že to tak je a existence takových bytostí tím není dokázána. Dále pak pátráme po onom neznámém kosmofyzikálním faktoru.

Tyhle články byly oceněny Karlovou univerzitou. Jsou poňaté materialisticky a čistě v rámci standardní vědy. Členové klubu skeptiků *Sisyfos* proti nim nedokázali vznést žádný odborný argument. Místo toho tvrdě napadli děkana Přírodovědecké fakulty Prof. Pavla Kováře a další členy udělovací komise. Podle sysifáků je to prý propagace andělů a esoteriky! A napsali výhražné listy některým kolegům, aby se mnou nespolupracovali, pokud nechtějí ztratit reputaci.

Tady jsme při pointě věci: Sisyfos útočí na standardní vědecký článek, který vysvětluje psychické zážitky materialisticky. Neútočí na stejné články jiných kosmobiologů. Proč? **Rozdíl není v článku, ale v tom, že jsem to já.** Má *osobní* vize světa se neshoduje s tou jejich. Oni vědí, že *věřím* v něco jiného než oni, i když v článku o tom není ani stopy. Šikanují mě pro víru – ne pro odborné chyby nebo pavědu. Článek od kolegy, který patří k nepřátelskému táboru věřících, nesmí být odměněn, i když je odborně korektní, ba dokonce materialistický! Takový kolega nesmí mít žádnou reputaci, žádné uznání, žádnou autoritu. Tím by totiž *i jeho osobní názory* dostali před laiky váhu! Kdo věří v anděly, smí být jen ňouma neschopný racionálního myšlení. Nesmí být objevitelem ničeho, nesmí mít žádný

úspěch, žádné tituly, vyznamenání a funkce. Musí být zdiskreditován, izolován a vyhnán z univerzity.

Jsem šikanován pro osobní víru, ne pro nějaké odborné metodologické chyby nebo pavědeckost. Jen považte ten paradox: skeptikové sisyfovského ražení věří v metafyzickou vizi jakéhosi mechanistického mrtvého a chladného vesmíru z 19. století. Já mám vizi kosmu vysloveného a vyzpívaného ze srdcí ušlechtilých inteligentních bytostí, které stvořili a tvoří vše viditelné. Přesto se ale přizpůsobím a publikuju i práce v rámci požadavků odborných periodik a vládnoucího paradigmatu. Pracuji tedy pro mé nepřátele – zkouším vysvětlit posvátné zážitky zjevení mrtvými fyzikálními silami působícími na nervovou soustavu. Ne proto, že bych se přetvařoval, ale protože to chci skutečně vědět, jestli se to dá.

Přestože mi osobní zkušenost dává pádné důvody věřit v to, co věřím, udržuji nezaujatou rovnováhu. Zajímám se o možnost vysvětlení pomocí opačného paradigmatu, věnuji mu pozornost a spolupracuji na něm. Zastávám rovnoprávnost paradigmatů - ať dostanou stejnou šanci být prověřovány a dokázat, co je v nich užitečné a pravdivé. Mí odpůrci pokládají své paradigma, svou osobní vizi světa automaticky za jediné platnou, vymykající se prověřování, a všechny ostatní za nepřátele a idioty. Opačnou vizi vymyčují silou, institucionálními prostředky, intrikami, fyzickým vyloučením z diskurzu. Já svádím o mou vizi světa čestný zápas podle pravidel. Argumentuji, zkoumám – chci vědět, která vize je silnější, plodnější.

Sisyfovština je diagnóza, je to pseudovědecká náboženská sekta, militantní a odmítající racionální myšlení. Vy, pane doktore, děláte navlas to samé jako oni: neuvedl jste ani jedinou odbornou námitku. Vůbec jste nevysvětlil, proč by má teze měla být umíněná, zatvrzelá, sektářská nebo jakkoliv mylná. Úplně jste se vyhnul věcné argumentaci. Místo toho jste ji zfalšoval do zpitvořené, mimovědecké podoby a takto zkreslenou rozeslal kolegům, abyste mě diskreditoval. Místo argumentů jste vyjádřil jen subjektivní antipatii vůči mě. Jste jí tak ovlivněn, že zacházíte mnohem dále: křívíte si páteř a ztrácíte tvář rozesláním lživých pamfletů. Prezентujete tam jako můj názor to, co jsem před Vámi na přednášce výslovně popřel.

Jste to Vy, kdo deformuje vědu a plete do ní soukromé přání a antipatie. Osobní agendu přiodíváte formou zdánlivě neosobního uvažování, což účinkuje na lidi, dokud jsou blíže neinformováni. A korunou té zvrácenosti je, že poučujete naopak mě, abych nepletl soukromou víru do vědy. Nedokážete říct, proč jste proti mně, protože je to u Vás hluboce iracionální. Můžete jen říct, že je to Váš subjektivní pocit a víra, ale soukromé pocity jste si měl právě nechat pro sebe. Na univerzitě jste měl argumentovat za nebo proti zkoumané tezi, ne vylívat si emoce.

Psát Vám tenhle dopis je zbytečné, když jste se už rozhodl lhát. Ujasňuji a dořikávám, co se stalo, pro čitatele mé webové stránky. Předstíráte přede mnou idiocii, jakousi selektivní hluchotu nebo debilitu. Ať to tedy všichni vidí, nejen já. Jistě Vám to nebude vadit, když podle Vás mluvíte tak moudře. Následky Vás dříve či později dostihnou i ve Vašem okolí v Ostravě.

Vy jste napsal znevažující pamflet o mně kolegům – já zveřejním Vaše i moje slova na internetu. Rozdíl mezi námi bude v tom, že já bojuji pravdou, Vy lží. Já zpřístupním svým čitatelům i Vaše slova, aby si udělali názor. Vy naopak nemůžete obeznámit své kolegy s mou reakcí, protože by okamžitě vyšlo najevo, jaký jste intrikán a lhář. Já vyhledávám dialog, Vy se mu vyhýbáte. Já chci zjistit pravdu, Vy prosadit jen své sobecké přání. Já studuji názory mých oponentů, Vy se schválně ani nezeptáte, když něčemu nerozumíte.

Dal bych Vás na pranýř (to byla klec na starověkém náměstí, kde se kolemjdoucí dívali nebo i plivali na nepoctivé občany). Seděl byste tam s Blechou, Štampachem a dalšími, se kterými si tak rozumíte. Až by z Vás konečně vylezlo „*promiňte, nejednal jsem poctivě*“, pak bych Vás pustil, jinak bych Vás tam nechal shnít. Jistěže, nemáte co říct, protože jedinou odpovědí by mohla být omluva.

Emil Pálež